

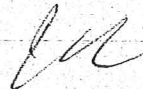
's-Gravenhage, 13 februari 1975

Doorslag voor het dossier

Aan de Voorzitter van de Vaste Commissie
voor Justitie van de Tweede Kamer

Ik heb de eer u hierbij ter kennisneming te doen toekomen
afschrift van mijn brief van vandaag, die is verzonden aan
de hoofdredacteuren van dag- en weekbladen, alsmede aan de
leiders van actualiteitenrubrieken van radio en televisie.

De Staatssecretaris van Justitie,

Aan de Hoofdredacteur

Zeer geachte heer hoofdredacteur,

In het Nederlandse strafstelsel wordt een levenslange gevangenisstraf, opgelegd aan commune delinquenten, in het algemeen niet tot het einde toe ten uitvoer gelegd. Naar onze opvatting behoort een dergelijke tot vrijheidsstraf veroordeelde uitzicht te houden op terugkeer in de samenleving, zo dit mogelijk is. Tijdens de detentie van iemand, die tot levenslange vrijheidsstraf is veroordeeld, komt ooit een moment waarop er zich een zodanige ontwikkeling heeft voorgedaan dat aan de hand van een behandelingsplan de terugkeer in de samenleving moet worden voorbereid. Wanneer die voorbereiding is voltooid zal er een beslissing moeten worden genomen.

Zo'n beslissing heb ik genomen ten aanzien van dokter O. Gezien de publiciteit rondom zijn figuur, waarbij ook nog in de laatste jaren zijn verleden en zijn veroordelingen uitvoerig ter sprake zijn geweest, begrijp ik dat het nieuws zal zijn wanneer hij weer op vrije voeten is. Ik heb bevorderd dat aan de gedetineerde O. gratie wordt verleend van de hem opgelegde levenslange gevangenisstraffen. Hem zal niet worden toegestaan een artspraktijk uit te oefenen. Inmiddels verricht hij reeds regelmatig werk buiten een inrichting van justitie.

Ik stel het op prijs u bij wijze van achtergrondinformatie verdere opening van zaken te geven. Tegelijkertijd wil ik echter een beroep op u doen om de berichtgeving in dit stadium van de strafexecutie sober te houden. Of een in de samenleving terugkerende gedetineerde zich redelijk zal kunnen handhaven hangt mede af van de reacties van die samenleving, Zwaarwegend zijn ook zijn relaties in de maatschappij, met name de relaties met naaste familieleden die in dit geval uiteraard

Doorslag voor het dossier

moeizaam weer zijn opgebouwd.

Het ligt voor de hand dat uitvoerige berichtgeving over berechting en vonnis van eertijds, waardoor de klok als het ware wordt teruggedraaid, een schokwerking teweeg kan brengen.

Ook familieleden, waaronder die van de slachtoffers, worden dan opnieuw getroffen.

Dokter O. is in 1954 en voor de tweede maal in 1962 veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf. Na jaren detentie in verschillende gevangenissen bleek hij een versneld verouderingsproces te hebben ondergaan. Een psychotherapeutische behandeling, waarmee in 1969 een begin was gemaakt, had er na gedegen onderzoek door diverse deskundigen in 1973 toe geleid dat de terugkeer in de maatschappij naderbij was gekomen en dat langere detentie nadelig zou gaan werken. Daarna is een weg gezocht om te kunnen beoordelen hoe de betrokkene, in het kader van de therapie, zou reageren op contacten met de vrije maatschappij. Die weg is gevonden en met zorg begaan. Na opneming in het Rijksasiel "Veldzicht" in Avereest heeft hij eerst die inrichting enkele malen onder begeleiding voor een dag kunnen verlaten.

Langzamerhand bleek onbegeleid verlot uit de inrichting mogelijk. De prognose voor een redelijke handhaving in de vrije maatschappij is thans gunstig.

Zoals blijkt uit het begin van deze brief vind ik dat vrijlating dus aan de orde is. Ik heb dan ook gratieverlening bevorderd, met dien verstande dat een van beide levenslange vrijheidsstraffen wordt kwijtgescholden en van de andere voorwaardelijk gratie wordt verleend met een proeftijd van acht jaar. Een van de bijzondere voorwaarden daarbij zal zijn dat het de betrokkene niet zal zijn toegestaan de geneeskunst uit te oefenen. Dokter O. is inmiddels in een administratieve functie te werk gesteld.

Ik heb grote waardering voor de medewerkers van mijn departement, die de bepaald niet gemakkelijke begeleiding van deze gedetineerde ter hand hebben genomen en, naar het zich laat aanzien, tot een goed einde hebben gebracht. Die begeleiding zal overigens ook in de komende reclasseringsperiode worden voortgezet.

Met de meeste hoogachting,

